

ZABAWY BADAWCZE W TERENIE

KARINA MUCHA

IWONA PIETRUCHA

ANNA STALMACH-TKACZ

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania wychowania przedszkolnego

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik

Recenzja merytoryczna – dr Anna Kienig

Maria Ferenc

dr Beata Rola

Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta - Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna - Editio

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł zajęć:

Zabawy badawcze w terenie

Cel główny:

rozbudzanie ciekawości otaczającym światem oraz wyciąganie wniosków z doświadczeń i eksperymentów.

Cele szczegółowe:

dziecko inicjuje zabawy badawcze, wykorzystując materiał naturalny, dostrzega wartość otoczenia przyrodniczego jako źródła satysfakcji estetycznej, współdziela z dziećmi podczas wykonywania zadań, wyraża swoje rozumienie zjawisk odbywających się w bliskim otoczeniu za pomocą eksperymentowania.

Metoda projektu:

Techniki: zabawy badawcze w terenie, obserwacja.

Formy pracy: praca z całą grupą, praca indywidualna.

Środki dydaktyczne: mikroskop, lupa, taśma klejąca, białe porcelanowe talerzyki, gliceryna kosmetyczna, mleko, kawałki ligniny, kartki z narysowanymi konturami lupy, kredki, materiały papiernicze, pudełka, rolki po papierze toaletowym, materiały przyrodnicze, kleje.

Opis przebiegu zajęć: „Jak działa mikroskop?” – zapoznanie. Doświadczenie z mikroskopem – „Czy powietrze jest czyste?”. Odwołanie się do doświadczeń wyniesionych z zajęć o smogu. „Jak działa lupa?” – odwołanie się do doświadczeń dzieci, zabawy lupą w sali. Zabawy badawcze: 1) badanie zapylenia powietrza przy pomocy taśmy klejącej, której paski dzieci dzień wcześniej nakleily na zewnętrznej stronie szyby okiennej w przedszkolu, ze strony ruchliwej ulicy i spokojnego zielonego miejsca. Gołym okiem nie widać nic na taśmach, dlatego potrzebujemy do obserwacji mikroskopu. Umieszczenie taśmy na szkiełku i obserwacja – na jednej taśmie jest mniej pyłu, na innej więcej. Wniosek: na taśmach przyklejonych od strony ulicy jest więcej brudu, przyczyniają się do tego samochody i dymiące kominy. Taśmy zdjęte z szyby od strony ogródka są czystsze. To zieleń pochłania zanieczyszczenia. 2) Badanie zapylenia sposobem drugim z wykorzystaniem białych talerzyków. Dzieci smarują jeden talerzyk gliceryną kosmetyczną, na drugi wylewają mleko. Umieszczają talerzyki w dwóch różnych miejscach na parapetach, od strony ulicy i ogrodu przedszkolnego. Po upływie dnia obserwują talerzyki i porównują, na którym zatrzymało się więcej zanieczyszczeń. Wniosek: podobny jak przy poprzednim doświadczeniu. Wyjście na wycieczkę (do parku, lasu, w inne zielone miejsce w mieście). Wyjaśnienie celu wycieczki: przyrodę można obserwować w terenie. Przygotowanie do wyjścia – zgromadzenie niezbędnych rekwizytów. Dzieci zabierają na wycieczkę lupy oraz kawałki ligniny. W różnych miejscach (ogrodzie, na skwerze ruchliwej ulicy, w pobliżu zakładu przemysłowego

itp.) kawałkami ligniny przecierają powierzchnię liści krzewów. Obserwują kawałki ligniny i stwierdzają, że zostały one zanieczyszczone w różnym stopniu. Im więcej pyłów jest w powietrzu, tym grubsza warstwa osadu pokryte są powierzchnie liści. Zabawy badawcze z lupą w parku lub na zielonym skwerku – obserwacja przyrody (listków, kwiatków, owadów, kory drzewa itp.). Po powrocie do przedszkola rysowanie doświadczeń z obserwacji na kartkach papieru, na których znajdują się duże kontury lupy. „Jestem szczęśliwym mieszkańcem Ziemi” – wykonanie w grupach makiet ekologicznego miejsca na ziemi. Po skończeniu zajęć tworzenie rysunków obrazujących zdobytą wiedzę – gromadzenie materiału do portfolio.

Samooceń: dzieci rozmawiają o tym, w jakim środowisku przyjemniej się żyje, dokonują oceny swojego samopoczucia podczas zajęć, określają, co je smuci, a co wywołuje radość.

Komentarz metodyczny

Do wykonania makiet dzieci wykorzystują małe pudełka, rolki po papierze toaletowym, wszelkiego rodzaju materiały plastyczne, materiały przyrodnicze, kleje itp. Prace wykorzystujemy podczas Festiwalu Przyrody.